

fužinar

Leto XXXIV

Ravne na Koroškem, junij 1997

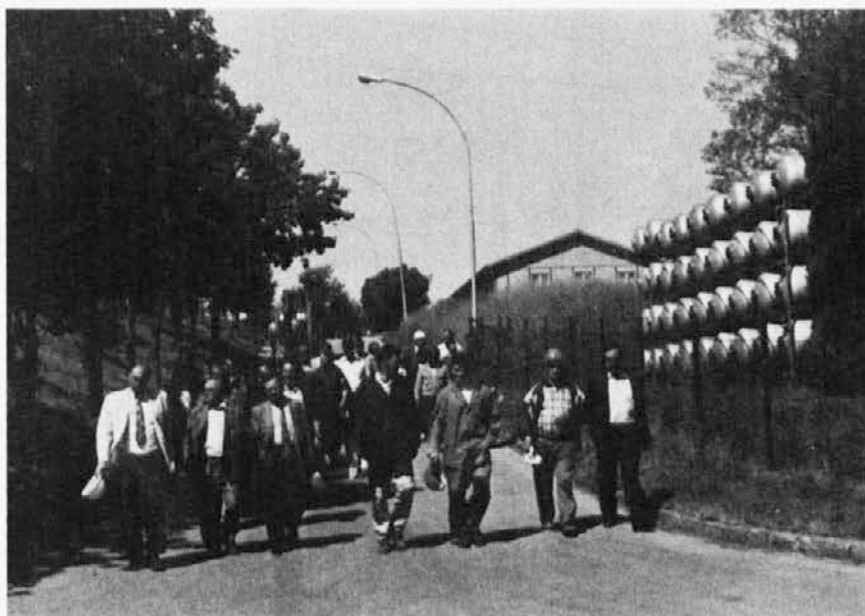
Št. 6

Protihrupna zaščita se je dokazala

Naši upokojenci budno spremljajo dogajanje v ravenski železarni. Tudi ko so upokojeni že deset ali več let, še vedno vlečejo na uho, kako "gredo šarže", kako tolčejo kovaška kladiva in sploh, kakšen je srčni utrip njihove - nekdanje življenjske družice. Tako jo doživljajo. Navsezadnje so večino življenja preživeli z njo in v njej, zato tega ne morejo kar tako vreči čez glavo in pozabiti.

Čeprav že pet let ne dobivajo več Informativnega fužinarja, so zelo dobro obveščeni tudi o tem, kaj se v železarni dogaja zdaj. "Ustno izročilo" namreč deluje skoraj brezhibno. Kljub temu so veseli, če zvedo kaj neposredno iz ust sedanjih voditeljev železarskih podjetij, v katerih so pred leti sami delali.

Tako se je tudi nekdanjim vodstvenim delavcem Jeklarne dobro zdelo, ko so jih v petek, 23. maja, povabili v železarno, predstavili poslovanje Metala - prikazali so jim tudi film o proizvodnji v njegovih obratih - ter jih popeljali k peči UHP, kjer so lahko na lastna ušesa slišali, kako učinkovita je protihrupna zaščita, ki je začela delovati sredi aprila (o tem smo

v IF že pisali). Tisti, ki stanujejo v bližini železarne, so zanje že vedeli. *Pripovedujejo si namreč anekdoto o tem, kako sta se Jožek in Francka sredi noči zbudila, vsa v strahu, ker nista slišala nobenega hrupa iz železarne. Hotela sta že telefonirati vodstvu Slovenskih železarn, češ, zakaj so ustavili proizvodnjo jekla na Ravnah, potem sta pa izvedela, da je nočnega miru "kriva" protihrupna zaščita.*

Zdaj so Jožek in vsi drugi od blizu videli in slišali, kako deluje to evropsko čudo, ki ti pred nosom zmanjša decibele od nemogočega hrupa (ko svojega soseda še gledaš težko, ker ti bobnenje leze v sam mozeg) do znosnega stanja, ko se

da ob zaprti in zatesnjeni kabini, v kateri dela peč s polno paro, čisto spodobno pogovarjati. Nekaj deset ali sto metrov dalje pa tudi dobro spati.

Upokojenci, ki so bili povabljeni v železarno, se vodstvu Metala za povabilo in za predstavitev delovanja protihrupne zaščite zahvaljujejo, hkrati pa mu priporočajo, da bi kdaj odprli vrata tudi "navadnim" upokojencem - tudi mnoge izmed njih zanima, kako zdaj deluje fabriška apoteka - pa tudi drugi deli železarne.

Na sliki: upokojenci in sedanji vodstveni delavci Metala na poti v topilnico.

Mojca Potočnik

Stavka železničarjev je povzročila Metalu veliko škodo

Kronologija stavke

Veljavnost tarifne priloge železniške kolektivne pogodbe je potekla že konec marca, nova pa ni bila podpisana, zato so štirje od petih sindikatov 22. aprila izpeljali opozorilno stavko. Zahtevali so povečanje osnovne plače za 14 odst. in regres v višini povprečne plače na železnici. Stavkovni odbor je potem zaradi neizpolnjenih zahtev stavko zaostрил, Vlada RS pa je

stavkajočim železničarjem določila število vlakov, ki morajo v skladu z zakonom voziti tudi med stavko (npr. kar 70 - 75 odst. vseh vlakov; tudi prazni vlaki oziroma vagoni). Po mnenju stavkovnega odbora pa naj bi železniški promet med stavko urejal dogovor med vodstvom in sindikati Slovenskih železnic (SŽ), ki ga je direktor preklinal, ker ni bil v skladu s sklepom vlade. Pogajanja so bila neuspešna, zato so združeni sindikati 20. maja začeli z enajstdnevno stavko. Sindikati so od ustavnega sodišča zahtevali presojo ustavnosti vladnega sklepa. Ustavno sodišče je odločilo, da morajo železničarji

upoštevati sklep vlade o najmanjšem obsegu dela med stavko. Ker pa sindikati kljub temu niso omogočili vožnje vseh z zakonom določenih vlakov, je direktor SŽ suspendiral odgovorne, med njimi tudi predsednike železniških sindikatov, predstavnike sindikatov v nadzornem svetu SŽ, člane sveta delavcev idr. Pogajanja med delodajalsko skupino in predstavniki stavkovnega odbora so se nadaljevala šele po umiku suspenzov in zamenjavi vodij pogajalcev. Železniški sindikati so 31. maja zamrznili stavko. Vlada RS je 12. junija predlagala, naj bi se pogajalski skupini dokončno uskladili, ko bosta podpisana kolektivna pogodba za negospodarstvo in socialni sporazum. Kompromisa - predloga nove tarifne priloge - pa vlada ne zavrača.

Posledice stavke

Zaradi upada tovornega prometa za več sto tisoč ton so Slovenske železnice utrpeli za okoli 400 mio SIT neposredne škode, gospodarstvo pa za več kot milijardo tolarjev škode.

Centralni stavkovni odbor je po enostranski odpovedi dogovora (s strani vodstva SŽ), po katerem naj bi med stavko vozilo okoli 150 vlakov, kar naj bi bilo dovolj tudi za Luko Koper, sklenil, da bodo vozili le tisti vlaki, ki jih bo na zahtevo vodstva SŽ odobril stavkovni odbor. Potniški vlaki so med stavko vozili dokaj normalno, tovorni promet pa je prešel v roke stavkovnega odbora. Le-ta je zatrjeval, da odobri vožnjo vsem vlakom, za katere se nanje podjetja obmejo neposredno.

Nekaj statističnih podatkov: Uprava je od stavkovnega odbora zahtevala vožnjo nekaj več kot 1670 vlakov (v

Zaradi stavke slabši tudi rezultati poslovanja v Metalu

Pomočnik glavnega direktorja Metala Ravne Stanko Petovar, dipl. inž. je o posledicah železničarske stavke za podjetje povedal naslednje:

"Nedavna stavka na Slovenskih železnicah je trenutno ohromila proizvodnjo jekla. Zaradi stanja, v katerem se Metal nahaja, seveda nimamo kritičnih zalog surovin, in so prekinjene dobave jeklenega odpadka privedle do ustavitve obratovanja elektroobločnih peči. V času stavke smo se uspeli dogovoriti s stavkovnim odborom za prevoz dveh kompozicij vagonov z železniške postaje Pliberk do Raven, tako smo nadoknadili proizvodnjo jekla na Ravnah. Za Štore, kjer dobaviteljem ni uspelo dobiti vagonov za kompozicijo, se za prevoz posameznih vagonov nismo mogli dogovoriti. To je povzročilo 2000 ton manj odlitega jekla v maju. Po drugi strani pa smo imeli še višje stroške zaradi kamionskega prevoza vložka ter prevoznih stroškov kompozicij iz Pliberka do Raven. Kljub stavki smo morali železniški prevoz plačati pred prevzemom vagonov.

Ocenjeni stroški v Metalu, nastali zaradi stavke železničarjev v mesecu maju, so 2 milijona DEM. Stavka železničarjev se bo poznala še v junijskih rezultatih Metala. Zaradi nepravočasno dobavljenega blaga se bodo motnje v proizvodnji čutile tudi v odpremi proizvodov kupcem.

Ker stavka še danes ni zaključena, kupci intenzivno razmišljajo o prehodu s tirnega na cestni promet, skupno z njimi pa tudi mi o izbiri zanesljivejše luke, kot je Koper."

Številki je zajetih tudi več zahtevkov za nekatere pomembnejše prevoze, ta pa jih je odobril okoli 350. Npr. samo ponoči 30. maja je vozilo 14 tovornih vlakov, po voznem redu bi jih moralo 84, po zakonu pa bi moral stavkovni odbor odobriti vožnjo 51 tovornih vlakov.

Zaradi stavke je stalo skoraj pet tisoč vagonov, po vsej Evropi pa več kot dva tisoč. V Sloveniji pa je na razkladanje zamaženo čakalo skoraj tisoč vagonov (od tega več kot polovica tujih), med njimi jih je bilo tudi 23 z nevarnimi snovmi. (Posredno in neposredno) škodo zaradi železničarske stavke opazovalci ocenjujejo na nekaj milijard SIT, bila pa je tudi voda na mlin tekmecev slovenskega pristanišča in mnogih izvoznih podjetij.

A. Č.

Dolgoročna naložba v trženje

Od 5. do 10. maja je v Hannoveru v Nemčiji potekal mednarodni sejem za lesno industrijo LIGNA '97, ki je vsaki dve leti. Na njem se je predstavilo 1500 razstavljalcev iz 33 držav, organizatorji pa so našli okrog 20.000 obiskovalcev. Med šestimi podjetji iz Slovenije so na sejmu s štiričlansko ekipo sodelovali tudi ravenški Noži. To je bil povod za pogovor z **vodjo komercialne Jankom Miklavcem, dipl. inž.**, ki je povedal tudi, kakšne sejemске načrte so si v Nožih zastavili v prihodnje.

VELIKO ZANIMANJE ZA RAVENSKE NOŽE V HANNOVRU

V Nožih ocenjujejo, da je zanje sodelovanje na sejmu LIGNA (mednarodni sejem za lesno industrijo) - poleg prisotnosti na sejmu DRUPA (mednarodni sejem za papirno industrijo) - zelo pomembno. Letos so se ga zato udeležili že drugič.

Njihov razstaveni prostor (na fotografiji) je pritegnil številne interesente - med njimi so bili tako predstavniki lesnopredelovalne industrije in proizvodnje strojev, ki vgrajuje industrijske nože, kot tudi končni uporabniki in agenti. Za ravenske nože so se zanimali obiskovalci iz različnih držav in območij (Južna Afrika, Malezija, Evropa itd.). Predstavniki Nožev so se na sejmu sestali z nekaterimi dosedanjimi kupci, navezali pa so tudi stike z mnogimi novimi potencialnimi naročniki. Dober obisk je bil tudi rezultat t. i. predsejemskih dejavnosti, s katerimi so poslovne partnerje in potencialne kupce obvestili o svoji udeležbi na Ligni.

"Na sejmu ne moreš in ne smeš oditi nepripravljen," poudarja Janko Miklavc. Zato se je prodajna ekipa Nožev tudi vrnila iz Hannovera s seznamom 194 podjetij, ki so se resno zanimala za njihove izdelke. Kot kažejo izkušnje, se od 10 do 20 odst. stikov, stkanih na sejmi, konča tudi z dolgoročnim sodelovanjem. Seveda pa so sedaj nujne t. i. posejemске dejavnosti, kot so zahvala za povpraševanje, izdelava ponudbe, povabilo na obisk ipd.

Predstavniki Nožev (v Hannoveru so bili poleg **Janka Miklavca** še direktorica **Ivana Klančnik**, tehnični direktor **Darko Ravlan** in komercialistka **Marija Lah**) so si ogledali tudi ponudbo tekmecev. Sejmi so namreč tudi odlična priložnost za oceno položaja, ki ga posamezno podjetje v določeni panogi zavzema. **In kaj so komercialisti Nožev ugotovili?**

"Noži Ravne so eden od šestih največjih proizvajalcev industrijskih nožev na svetu. Smo na ravni svetovne konkurence in eno od redkih podjetij, ki se lahko pohvalijo s certifikatom kakovosti ISO 9001," razlaga Janko Miklavc.

SODELOVANJE NA SPECIALIZIRANIH SEJMIH JE NAJBOLJ USPEŠNO

V Nožih se zavedajo, da je udeležba na sejmi dolgoročna naložba v trženje, ki učinke pokaže šele čez čas. (Sejem DRUPA je bil npr. že pred štirimi leti, vendar zaradi posejemskih dejavnosti še zdaj pridobivajo naročnike.)

Udeležbo na sejmi v Nožih skrbno načrtujejo; zlasti za večje sejme je treba s pripravami začeti nekaj let prej (za sejem DRUPA leta 2000 so že morali poslati predprijavo). Vsako leto se kot razstavljalci udeležijo od dveh do štirih sejmov, kot obiskovalci pa tudi po več.

Poleg sejma LIGNA '97 so Noži Ravne letos (v okviru Slovenskih železarn) sodelovali tudi na sejmu **ZEPS INTERMETAL v Zenici**. Izrabili so priložnost in obiskali svoje nekdanje kupce ter iskali nove partnerje. Da ne zanemarjajo domačega trga, bodo dokazali z udeležbo na grafičnem sejmu **GIB**, ki bo junija v **Mariboru**. Septembra bodo skupaj z agentom za Daljni vzhod že tretjič sodelovali na sejmu **WOODMAC ASIA v Singapurju**. Daljni vzhod je namreč eden od treh največjih svetovnih trgov za nože za les. Prihodnje jesen pa Noži tudi ne bodo manjkali na sejmu plastične industrije **K '98** v nemškem **Düsseldorfu**.

Na Ravnah so ugotovili, da je za njih najbolj uspešna udeležba na specializiranih sejmi. Tudi zaradi sejmskih aktivnosti pričakujejo, da bodo uresničili letošnji načrt realizacije, ki je za 10 odst. višji od lanske prodaje. Čeprav zdaj za cilji zaostajajo za osem odst., jih bodo skušali doseči. Zavedajo pa se, da je na trgu - poleg ustreznih cene izdelkov, njihove kakovosti in doseganja dobavnih rokov - vse bolj pomembno tudi t. i. servisiranje kupcev, s katerimi jim prodajalec pomaga izboljšati poslovanje v tehnološkem smislu. **Goli kupoprodajni odnos mora prerasti v partnerstvo.**

Energetika Ravne med energetske najbolj učinkovitimi slovenskimi podjetji

Gospodarski vestnik in Agencija RS za učinkovito rabo energije sta letos prvič izvedla natečaj za priznanje Energetske učinkovitega podjetja/Energetske učinkovite ustanove. Za priznanje so se lahko potegovala podjetja in ustanove, ki so od leta 1992 z organizacijskimi ali tehnološko-naložbenimi ukrepi pripomogle k varčnejši rabi energije in s tem tudi k manjšemu onesnaževanju okolja. Na natečaj se je prijavilo 12 podjetij: TP Jestvina Koper, Revoz iz Novega mesta, Talum iz Kidričevega, KILI - Kemična industrija Liboje, Litostroj - Proizvodno-tehnični servis iz Ljubljane, SŽ-ŽJ-Fiprom z Jesenic, Unitech LTH-OL Škofja Loka, TVT - Podjetje za proizvodnjo tirnih vozil iz Maribora, Opekarna Novo mesto, Tosama Domžale, Iskrainvest iz Ljubljane in Energetika Ravne.

Energetika Ravne je na natečaju kandidirala z naslednjimi projekti učinkovite rabe energije, energetskega svetovanja in inženiringa oziroma učinkovite oskrbe z energijo:

- **Energetska zasnova Mežiške doline** (vodja projekta dipl. inž. Mojca Kert - Kos): obsega celovito načrtovanje oskrbe in rabe energije na območju občine Ravne - Prevalje, najprimernejše scenarije in organizacijske ukrepe za izvedbo.

- **Energetski pregled podjetja SŽ-Metal Ravne** (vodja projekta dipl. inž. Mojca Kert - Kos)

- **Energetski pregled podjetja SŽ-Jeklovarna Ravne** (vodja projekta dipl. inž. Andrej Žlebnik)

- **Energetski pregled podjetja SŽ-Stroji in tehnološka oprema Ravne** (vodja projekta inž. Anton Vučko): vsi trije energetski pregledi preverjajo rabo energije v industriji in navajajo prednostne organizacijske in naložbene ukrepe za sanacijo razmer, vključujejo pa tudi oceno naložb in izračun o povrnitvi vloženih finančnih sredstev.

- **Optimizacija sistema daljinskega ogrevanja mesta Ravne** (vodja projekta dipl. inž. Andrej Žlebnik): izhaja iz projekta Energetska zasnova Mežiške doline in navaja scenarije obnove distribucijskega omrežja sistema daljinske oskrbe s toplotno energijo na Ravnah.

- **Optimizacija proizvodnje, distribucije in porabe toplotne energije v Železarni Ravne** (vodja projekta dipl. inž. Mojca Kert - Kos): predstavljena je rekonstrukcija kotlarne, zaradi katere se bo poraba goriva v procesu proizvodnje vroče vode za ogrevanje mesta in železarne zmanjšala za 13 odst. Investicija bo končana predvidoma do začetka kurilne sezone 1997/98.

- **Soproizvodnja električne in toplotne energije** (vodja projekta dipl. inž. Mojca Kert - Kos): ker so na območju Železarne Ravne hkratne potrebe po električni in toplotni energiji, je zaradi večje izkoriščenosti primarnega goriva smotno razmišljati o postavitvi kogeneracijskega postroja. Izdelana je že študija o kogeneracijskem postroju s plinsko turbino, utilizatorjem in hladilnikom toplote, ki pa ne daje najboljših rezultatov. V podjetju zato preučujejo možnost postavitve štirih plinskih motorjev, ki omogočajo fleksibilnejše obratovanje in prilagajanje toplotnim potrebam daljinskega ogrevalnega sistema.

- **Optimizacija proizvodnje in porabe komprimiranega zraka** (vodja projekta inž.

Anton Vučko): projekt je že izveden; o njem je bil objavljen članek v februarški številki Fužinarja.

Kot je povedala vodja razvoja v Energetiki Ravne dipl. inž. Mojca Kert - Kos, so se na razpis prijaviли z razvojnimi projekti, ki so še v fazi izvajanja (izjema je projekt o izkoriščanju odpadne toplote kompresorjev), zato tudi niso mogli upati na priznanje, saj je komisija ocenjevala predvsem konkretne rezultate. Vendar že obseg in vsebina projektov dokazujeta, da je cilj podjetja energetska učinkovitost, **za kar ima velike zasluge** predvsem njegov **direktor dipl. inž. Franc Rus.**

Prijave je obravnavala komisija, ki so jo sestavljali predstavniki Gospodarskega vestnika, Agencije RS za učinkovito rabo energije, Centra za energetska učinkovitost pri IJS, Gospodarske zbornice Slovenije, Fakultete za strojništvo v

Ljubljani, Fakultete za elektrotehniko v Mariboru in ljubljanskega predstavništva Regionalnega centra za okolje za srednjo in vzhodno Evropo.

Natečaj se je končal s predstavitvijo **nagrajenih kandidatov in slovesno podelitvijo priznanj 14. maja na posvetu Varstvo okolja in učinkovita raba energije v podjetjih v okviru sejma Energetika 97 v Mariboru.** Komisija, ki ji je predsedoval dr. Peter Novak, je **priznanji** Energetsko učinkovito podjetje podelila **novomeškemu Revozu in domžalski Tosami, priporočilo** pa koprski **Jestvini.** Posebne pozornosti so vredni dosežki Revoza, saj mu je uspelo v treh letih porabo elektrike na izdelano vozilo znižati za dobro četrtino, še bolj pa porabo vode in tekočih goriv.

A. Č.

OSKRBA Z ENERGIJO V APRILU 1997

Dobava primarnih energentov je bila v aprilu v redu, enako tudi proizvodnja in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti.

Odstopanja porabe zemeljskega plina, ki je eden glavnih primarnih energentov, od mesečnega načrta so podana za posamezna podjetja v tabeli.

D R U Ž B A	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS
SŽ - METAL Ravne, d. o. o.	2.257.500	2.272.987	100,69
SŽ - JEKLOLIVARNA Ravne, d. o. o.	77.200	77.989	101,02
SŽ - STROJI IN TEH. OPR. Ravne, d. o. o.	32.900	76.625	232,9
ENERGETIKA Ravne, d. o. o.	862.280	1.046.477	121,36
S K U P A J	3.229.880	3.474.078	107,56

V aprilu je bila poraba zemeljskega plina nekoliko večja v Energetiki, še bolj pa v družbi Stroji in tehnološka oprema, kjer je za več kot dvakrat preseгла načrtovano porabo.

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo zbrali od družb Železarne Ravne 41 m³ in od zunanjih dobaviteljev 18,6 m³ odpadnih emulzij za cepljenje ali skupaj 59,6 m³. Za sežig pa smo skupno zbrali 34.000 kg odpadnega olja, in sicer: 7.400 kg od družb železarne ter 26.600 kg s cepljenjem emulzij. Od zunanjih dobaviteljev tokrat nismo dobili olja za sežig.

Za normalno obratovanje in oskrbo porabnikov z energenti smo opravili načrtovane preventivne preglede in vzdrževalna dela na energetskih napravah in omrežju.

Na podlagi naročil smo opravili tudi več servisnih del in predelav na strojnih napravah in omrežju centralne kurjave za zunanje naročnike.

Miran Fužir, dipl. inž.

POPRAVEK Požar na transformatorju **so pogasili gasilci Gasilskega zavoda Ravne** in ne PGD Ravne, kot je bilo pomotoma objavljeno v prejšnji številki Informativnega fužinarja na str. 6. Za napako se opravičujemo.

Uredništvo

KOTLJE BODO OGREVALI S PLINOM

Že dolgo je znano, da toplovodno ogrevanje v Kotljah povzroča velike izgube, naprave in toplovod pa so tudi že dotrajani, zato se je bilo treba odločiti, kako zagotoviti zanesljivo in cenovno sprejemljivo ogrevanje v tem kraju.

Po temeljitih analizah in posvetih so se strokovnjaki odločili, da je za Kotlje najboljše in najprimernejše ogrevanje s plinom, kot ga že imajo Kotlje 2. Lastniki individualnih hiš si bodo morali oskrbeti lastne plinske ali kombinirane kotle, bloke in večje stavbe, kot so šola in vrtec, župnišče, gasilski in kulturni dom, pa bodo ogrevali iz kotlovnic prek sedanje toplovodne napeljave.

V družbi Energetika Ravne, d. o. o. so pripravili projekt obnove ogrevanja v Kotljah, pripravili so predstavitev naprav za ogrevanje s plinom, prevzeli so svetovanje porabnikom v individualnih hišah, njihova želja pa je, da bi bila v njihovih rokah tudi izvedba in pozneje servisiranje grelnih naprav.

O tem, kako poteka akcija svetovanja v Kotljah, sem se pogovarjala s strokovnjakom iz Energetike **Robertom Jamškom**.

"Da bi ugotovili, kakšne so možnosti prehoda na ogrevanje s plinom, kakšni stroški bodo spremljali ta prehod in kaj bodo morali v posameznih hišah spremeniti, dopolniti oz. preurediti, smo se odločili, da gremo na teren in si vsako hišo, katere lastnik se za to odloči, ogledamo. Po ogledu se z lastnikom oziroma s stranko pogovorimo. On nam pove, kakšne so njegove želje, mi pa mu svetujemo, kam naj postavi plinski kotel, ali se mu izplača priključiti tudi pripravo za ogrevanje sanitarne vode in ali naj bo to akumulacijski ali pretočni bojler.

Ne propagiramo, ampak svetujemo, da postavijo v svojo kurilnico plinski kotel firme Junkers ali Unical. Prvi nima akumulacijskega bojlerja, temveč samo pretočnega, drugi pa ima v programu kotel za ogrevanje z akumulacijskim in s pretočnim bojlerjem.

Akumulacijski bojler ima 60 l rezervne tople vode, v pretočnem pa se voda ogreva sproti. Pretočni bojler ne sme biti oddaljen od pipe več kot 5 m, zadošča pa istočasno za odvzem vode na eni pipi in enem tušu.

Drugi problem, ki smo ga ugotovili pri dosedanjih ogledih hiš, so dimniki. V večini hiš so zidani "šidlasti" dimniki s tuljavo, proizvajalec

kotlov pa priporoča, da se v tuljavo vstavi cev iz prokrona, in to zaradi kondenza, ki nastaja zaradi nizke temperature dimnih plinov.

Tisti, ki bodo morali zgraditi nov dimnik, bodo v kar najkrajšem času dobili dovoljenje za gradnjo na občini.

Ko se s stranko pogovorimo, uskladimo njene želje z možnostmi, ki jih narekuje stroka, izdelamo skico, popis materiala in pripravimo predračun, da stranka vidi, koliko jo bo naložba stala."

Z akcijo ogledov in svetovanja so v Energetiki začeli v ponedeljek, 2. junija, in so si v dobrem tednu ogledali 50 hiš, tretjino vseh prijavljenih. **Razen Jamška v akciji sodelujejo še dipl. inž. Mojca Kert - Kos, dipl. inž. Andrej Žlebnik in Maks Serafini.**

"Menim, da je naša akcija za ves kraj in za posameznike, ki se morajo odločiti za nov način ogrevanja, zelo dobrodošla in koristna. Pri vseh, ki jih obiščemo, smo tudi lepo sprejeti. Mi jim svetujemo, kako pa bodo naše nasvete upoštevali, je odvisno od vsakega posameznika.

Morda se kdo sprašuje, zakaj priporočamo kotle prej omenjenih proizvajalcev. Naj povem, da sta to kakovostna proizvajalca; na isti kakovostni ravni je

še francoska firma, vendar ta pri nas nima organizirane servisne službe, tako kakor Junkers in Unical. Zanju bo zagotavljala servis Energetika, ki je zainteresirana, da bi prevzela celoten projekt prenove ogrevanja v Kotljah. V tem primeru bi se odpovedala dobičku od popusta oziroma rabata, ki ga prizna proizvajalec opreme, in bi vse to prenesla na stranke.

Dosegli smo tudi, da se bo proizvajalka priporočenih kotlov, firma Junkers, v okviru vseslovenske predstavitvene akcije ustavila tudi v Kotljah. Njihov infomobil z vsemi tehničnimi dosežki bo na ogled pred hotuljsko kotlarno v nedeljo, 22. junija, od 9. do 19. ure."

Akcija za prenovo ogrevanja v Kotljah je torej že v popolnem zagonu. V Energetiki upajo, da se bodo dela kmalu začela in da bodo že pred kurilno sezono zgradili primarni plinovod in priključili nanj vsaj nekaj hiš. Drugi pa se, potem ko so se posvetovali s strokovnjakom, lahko začnejo pripravljati na investicijo, pri kateri jim bo pomagala tudi občina.

Mojca Potočnik

TISKOVNA KONFERENCA

Koncern Slovenske železarne - mačeha ravnskih družb

V četrtek, 22. maja 1997, je vodstvo Sindikata kovinske in elektroindustrije (SKEI), ki deluje v družbah Železarne Ravne, sklicalo tiskovno konferenco, na kateri je predstavnikom javnih občil poročalo o kritičnih razmerah v nekaterih železarskih družbah na Ravnah, predvsem v Jeklolivarni, ter o možnostih lastninjenja v teh družbah.

Stavka v Jeklolivarni - voda na mlin vodstvu SŽ

Znano je, da so razmere v Jeklolivarni Ravne že več mesecev zelo težavne, zadnji čas pa skrajno napete. Težave v tej družbi se niso začele včeraj, temveč trajajo že vrsto let, saj livarska proizvodnja ne ustvarja velike akumulacije, razen tega pa jo na Ravnah bremenijo še nekatere investicije, ki zaradi izgube vojaškega programa in neuspešnega tržnega prestrukturiranja ne omogočajo pričakovanih rezultatov.

Sanacijo v Jeklolivarni so začeli med prvimi, in to zelo rigorozno, z drastičnim zmanjšanjem števila zaposlenih. Posledica tega niso bili boljši poslovni rezultati, temveč težave pri obvladovanju proizvodnje. Šele po nekaj letih so se proizvodne ekipe ponovno toliko usposobile in izpopolnile (število zaposlenih se je znova nekoliko povečalo), da je proizvodnja začela potekati normalno, rezultati pa so se izboljšali.

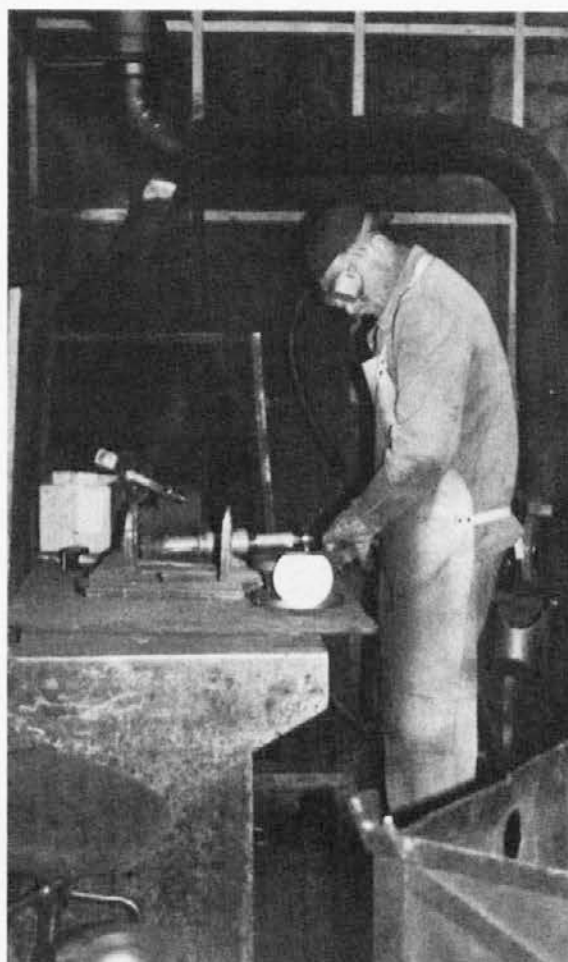
Lastnik je, namesto da bi to pozitivno gibanje podprl, zamenjal vodstvo družbe in sklenil ukiniti proizvodnjo v srednji livarni ter čistilnici, kjer so vgrajene odpraševalne naprave, oba obrata pa imata tudi obratovalno dovoljenje.

Po nekaj mesecih so se razmere v Jeklolivarni še poslabšale in predstavnik lastnika se je odločil za zamenjavo njenega vodstva. Zaupniki SKEI v Jeklolivarni so 15. maja sklenili z novim vršilcem dolžnosti direktorja uprave Jeklolivarne dipl. inž. Milanom Košeljnikom dogovor v zvezi z reševanjem konfliktov in razmer v tej družbi.

Dogovorili so se, da si bo vodstvo ob podpori SKEI, drugih delavcev in družb na Ravnah prizadevalo za trajno rešitev problematike v Jeklolivarni.

Ker je težko zbrati denar za plače, je SKEI pristal na to, da dobijo delavci 10 odstotkov plače v bonih, 90 odstotkov plače ter povračilo prevoznih stroškov pa v denarju, in to do 22. v mesecu.

Uprava družbe bo takoj sprejela kratkoročne ukrepe, s katerimi bo skušala preprečiti negativne posledice odločitev prejšnjega vodstva, zaposlene pa

bo seznanila z novim sanacijskim programom, ki ga mora sprejeti skupščina, to je Uprava koncerna SŽ; ta mora Jeklolivarni zagotoviti finančno pomoč, v nasprotnem primeru pa bo vodstvo družbe ukrepalo v skladu z Zakonom o prisilni poravnavi in stečaju.

V primeru, da se vodstvo družbe odloči za zmanjšanje plač, je potrebno osebno izjavljanje zaposlenih.

Sindikat je od posloводства zahteval prerazporeditev nekaterih vodstvenih kadrov v družbi, od lastnika pa, da mora takoj razrešiti prejšnjega direktorja in člana uprave.

Dogovor naj bi veljal tri mesece, podpisali pa so ga v. d. direktorja Milan Košeljnik ter sindikalni zaupniki Jaroš Kodrun, Franc Orter, Ljubiša Topalović, Hugo Osojnik, Miran Rogelšek in sekretar Janko Dežman.

Ko je prevzel vodstvo Jeklolivarne novi v. d. direktorja, so začeli znova uvajati proizvodnjo v srednji livarni. Pokazalo se je, da naročil ni primanjkovalo, temveč so jih zavračali, ker so imeli posebne namene v zvezi s tem, tudi izguba v tem delu proizvodnje je bila morda namišljena.

Vodstvo ravnanske podružnice SKEI je prepričano, da je bila sanacija Jeklolivarne doslej neuspešna predvsem zaradi politike Slovenskih železarn, ki Ravnah nikoli ni bila naklonjena, zato so v težavnem položaju tudi druge železarske družbe na Ravnah. Nujno je, da se začnejo skupno in organizirano boriti za obstoj, predvsem pa je potrebna večja solidarnost med njimi.

Akcije nameravajo v tem sindikatu organizirati in voditi tako, da bodo dosegli dolgoročno korist za vse, nikakor pa nočejo z nepremišljenimi stavkami uničevati posameznih družb ali programov. To po njihovem mnenju počne sindikat Neodvisnost; ta je s stavko, ki je trajala od 19. do 23. maja, povzročil Jekloliivarni in zaposlenim v njej veliko škodo, ki je družbo pripeljala še bliže stečaju. To pa ustreza politiki ljubljanskega vodstva SŽ.

Predelovalci jekla - brez pomoči države

Po mnenju predstavnikov ravskega SKEI so v škrpicah tudi druge družbe Železarne Ravne, to pa zato, ker so dobile malo ali nič od sanacijskega denarja, ki ga je za Slovenske železarne prispevala država. Na Ravne je prišla kvečjemu desetina od 500 mio DEM, od tega pa je bil le majhen del aktivnih sredstev, namenjenih za investicije v Metalu, ki pa so mu v zameno za to pripojili štorsko Jeklo. Razen tega so ravenški železarji doživeli boleče dezinvesticije, kot sta prodaja počitniškega doma v Portorožu in z lastnimi rokami zgrajenega RTC Ivarčko jezero. Izgubili so tudi DTK in Športni park na Ravnah.

Družbi, ki dobro poslujeta, Nože in Armature je nameravalo bivše vodstvo SŽ prodati oziroma spraviti v tuje roke. Kot je dejal predstavnik SKEI iz Armatur Sandi Pungartnik, želi nemški partner Krombach postati lastnik Armatur na ta način, da bi dokapitaliziral minilivarno, vendar je 3 milijone mark za to tovarno daleč prenizka cena, kakor so SŽ nameravale tudi Nože prodati za manj kot polovično ceno.

Vse ravske družbe v strateških načrtih do leta 2005 zagovarjajo koncept medsebojne povezanosti in kar največje finalizacije ravskega jekla. Metal je že zdaj tretji proizvajalec orodnega jekla v Evropi, Noži sodijo med največje svetovne proizvajalce industrijskih nožev, v svetovnem vrhu je proizvodnja valjev, ravska strojna industrija je na visoki kakovostni ravni, kljub temu pa ji ne zaupajo izdelave nove kovaške stiskalnice, ker tega dela ne more sama kreditirati. Morda bodo lahko izdelovalci podsklopov, dobiček od cene, ki jo bo postavil tuji partner, pa bo šel v tujino.

Taka politika ni dobra, saj država odjeda kruh lastnim ljudem, ki so potem odvisni od njene podpore, lahko pa bi s svojim delom in znanjem zaslužili zase in še za druge. Pa še njihov delavski ponos ne bi bil prizadet.

Bodo železarji solastniki svojih podjetij?

Vodstvo ravskega SKEI meni, da je bila dosedanja sanacija Slovenskih železarn vsaj za družbe Železarne Ravne neuspešna in napačno izpeljana.

Rezultat se je pokazal le v kadrovskem delu sanacije, saj so število zaposlenih zmanjšali na polovico, vse druge poteze - od razbitja Železarne Ravne do priključitve Jekla Metalu - so bile zgrešene in za Ravne škodljive.

Za vse ravske družbe je nujna dokapitalizacija, saj so močno podkapitalizirane in brez dodatnih obratnih sredstev zelo težko poslujejo, brez investicijskih sredstev pa bodo tudi zelo kmalu zaostale za konkurenco. Toda dokapitalizacija - če jo bo država odobrila - ne sme biti izvedena tako kot dosedanja pomoč - sredstva morajo biti strogo namenska, in jih morajo dobiti res tiste družbe, za katere so namenjena.

Ravenški SKEI tudi zahteva, da se Slovenske železarne lastninsko preoblikujejo. Družbe z omejeno odgovornostjo naj postanejo delniške družbe, njihovi solastniki pa naj bodo tudi delavci in upokojenci. Zadolžnice, ki so jih dobili zaposleni v Železarni Ravne za prenizke plače, znašajo brez revalorizacije in obresti okoli 18 odstotkov vrednosti teh družb, država pa je že ob začetku sanacije zagotovila, da bodo zaposleni postali 20-odstotni lastniki družb SŽ.

Sindikati se ne strinjajo s predlogom Uprave SŽ, naj bi privatizacija potekala na ravni koncerna. Delavci naj bodo solastniki tiste družbe, v kateri so (bili) zaposleni, koncern pa naj v prihodnje deluje le v obliki servisa oziroma holdinga.

Tisti, ki so zainteresirani, pa naj bi vlagali tudi vanj.

Mojca Potočnik

VEČ ZA PIHALNI ORKESTER

Ravenški pihalni orkester je znan po svojem kakovostnem igranju doma in v tujini. Zlate medalje pobira na državnih in mednarodnih tekmovanjih, letos se bo znova udeležil svetovnega tekmovanja pihalnih orkestrov na Nizozemskem. Stroški udeležbe so visoki, dokupiti je treba instrumente in drugo opremo, obnavljali so glasbeni dom. Gospodarstvo je v težavah, še posebno ravenško, zato se Pihalni orkester železarjev Ravne obrača na vse svoje člane, da pristanejo na povišanje članarine od sedanjih 150 na 300 tolarjev. Kdor se s predlogom ne strinja, naj pošlje pisno izjavo kadrovski službi svojega podjetja.

RAZISKOVALNO DELO VEDNO BOLJ PRIVLAČI TUDI DIJAKE

23. maja je bila na Gimnaziji Ravne skromna slovesnost, na kateri so razglasili rezultate letošnjega razpisa za gibanje Mladi raziskovalci Koroške (MRK).

Za najvišje ocene in uvrstitev na državno tekmovanje se je letos potegovalo 29 raziskovalnih nalog, ki jih je pripravilo 41 mladih raziskovalcev in raziskovalk. Večina (23) jih je dijakov in dijakinj Gimnazije Ravne, 14 jih obiskuje Šolski center Slovenj Gradec, štiri dijakinje pa se šolajo na Srednji šoli Muta. Pri raziskovalnem delu jim je pomagalo 16 mentorjev s srednjih šol in iz ustanov. Naloge z zelo različnih področij (od sociologije, psihologije, geografije, zgodovine, slovenskega jezika, religije, prava, veterine, biologije, ekologije, zdravstva do poslovne tehnike in tekstilnokonfekcijske tehnologije) je najprej ocenilo 34 ocenjevalcev in recenzentov s srednjih šol, iz podjetij in raznih ustanov, sredi maja pa sta javne

Prva komisija je najvišjo oceno prisodila nalogi **Gospodarski kriminal med vplivnimi in uglednimi** avtorice **Natalije Rehar** s Šolskega centra Slovenj Gradec (*mentorica Dora Najrajter, prof.*). Na državno tekmovanje odhajajo tudi gimnazijki **Petra Rus** in **Ajda Vasle** (z nalogo **Sleng dijakov na Gimnaziji Ravne na Koroškem**, izdelano pod mentorstvom profesorice **Andreje Pezdirc Vehovar** in

Irene Oder) ter slovenjgraški dijakinji **Marija Javornik** in **Vida Potočnik** (z raziskavo **Slovenj Gradec - turistični kraj da ali ne**, katere *mentorici* sta bili *profesorici* **Gabrijela Kotnik** in **Marija Rotovnik**). Omenjene naloge so se uvrstile na prvo, tretje in peto mesto med 15 nalogami v prvi skupini; drugo in četrto mesto pa sta zasedli nalogi dijakinje muške srednje šole, ki pa sta bili že predstavljeni na letošnjem srečanju in delovnem tekmovanju dijakov tekstilnih in usnjarskih šol iz Slovenije. **Kakšni so bili šivalni stroji nekoč**, sta pod mentorstvom **Irene Šmid, dipl. inž.**, raziskovali **Silva Priteržnik** in **Simona Klemenc** (na fotografiji). **Erika Sušek** in **Petra Meh** pa sta svoje raziskovalno delo poimenovali **Optimiranje krojnih slik s pomočjo računalnika** (*mentorica Nataša Grum, inž.*).

Druga komisija je za nadaljnje tekmovanje predlagala štiri najboljše ocenjena raziskovalna poročila. Avtorji vseh so dijak in dijakinje ravske gimnazije. Najvišjo oceno v drugi skupini nalog (in tudi od vseh raziskav - 9,25) sta dobili nalogi **Vanje Šisernik** **Vpliv oglaševanja na rezultate volitev v državni zbor leta 1996** (*mentorica Renata Boštjan, prof.*) in **Nike Švare** **Sonce vzhaja na Zahodu** (*mentorica Tončka Verovnik, prof.*). Na tretje mesto se je s **Primerjavo reda in nereda v kontekstu človekovega spoznavanja** uvrstil **Gaber Komar**, njegova *mentorica* je bila *prof. Tončka Verovnik*. **Metka Jostl** in **Sonja Galer** pa sta avtorici poročila **Način življenja Romov v občini Trebnje**, pri delu ju je usmerjala *prof. Renata Boštjan*.

Letošnji razpis MRK, tokrat že četrti po vrsti, se je sklenil zelo prijetno: mladi raziskovalci in njihovi mentorji so se zadnji majski dan odpeljali na nagradno ekskurzijo na Dunaj.

A. Č.

"Mladinsko raziskovalno delo ni pravo raziskovalno delo. To še zlasti velja za originalnost in natančnost preverjanja dejstev, na katerih je delo zasnovano. Mladi pa lahko z nevsakdanjim pristopom k problemu, izvajanjem poizkusov in oblikovanjem zaključkov prikažejo v osnovi sicer znana dejstva v novi luči in s tem pripomorejo h kvaliteti pridobljenega znanja. Mnogo pa lahko prispevajo k delu domišljija, ostrina misli in kritičen duh mladega človeka."

Edvard Kobal

zagovore raziskovalnih poročil poslušali še dve tričlanski ocenjevalni komisiji.

Za državno tekmovanje oziroma Srečanje mladih raziskovalcev Slovenije, ki bo oktobra v Ljubljani, sta komisiji predlagali sedem nalog.

Menjaj znanje, ne sanje!

BORZA ZNANJA TUDI V SLOVENJ GRADCU 4. junija so v Slovenj Gradcu uradno in slovesno odprli četrto Borzo znanja v Sloveniji. Deluje v okviru Centra za izobraževanje KOR - CIS, na Gosposvetski cesti 4 (v poslovni stavbi Lesne).

Borza znanja je informacijsko središče, v katerem zbirajo, urejajo in posredujejo podatke o ljudeh, ki znanje iščejo, in o ljudeh, ki znanje ponujajo. Če se želite nečesa naučiti, boste mogoče prav na Borzi znanja našli podatke o ljudeh, ki to znanje imajo, oziroma če želite s svojim znanjem pomagati drugim, vam bodo na Borzi znanja posredovali podatke o ljudeh, ki potrebujejo vaše znanje in izkušnje. **Borza znanja daje podatke o ponudnikih in porabnikih znanj brezplačno.** Ne odloča o tem, kdaj in kje njeni člani izmenjujejo znanja in informacije. Ne zagotavlja kakovosti učnih storitev, želi pa si povratno informacijo o zadovoljstvu s ponudnikom oziroma povpraševalcem. Tudi o načinu oddolžitve za učenje se člani borze sami dogovarjajo. Ponudbo Borze znanja spremljajo tudi nekatera občila javnega obveščanja (npr. Teletekst Televizije Slovenije, str. 303 in 304, Večer - vsak torek, Delo - prvi petek v mesecu v rubriki Šolstvo itd.).

Borzo znanja so zasnovali v Andragoškem centru v Ljubljani leta 1992, od lani pa deluje tudi še v Novem mestu in Mariboru. Borza znanja v Slovenj Gradcu je sicer del projekta Razvoj vseživljenjskega učenja v Mestni občini Slovenj Gradec, a bo "pokrivala" celotno Koroško. **Kot kažejo nekajletne izkušnje, so tovrstna informacijska središča s posredovanjem podatkov pomagala že več tisoč članom. Zakaj ne bi tudi vam?**

Pokličite tel. št. (0602) 42 997 ali 45 180.

A. Č.

AMD - AVTO MOTO, d. o. o., RAVNE NA KOROŠKEM

VARNO v prometu in na cesti z NAŠO POMOČJO

Spoštovani!

Dovolimo si predvidevati, da je v vaši družini ali bližini še nekdo, ki želi postati **voznik motornega vozila.**

Ker želimo skromno prispevati k večji prometni varnosti, se želimo njemu in vam **predstaviti.**

Vsem voznikom, posebej še bodočim, **ponujamo pomoč!**

Zakaj?

Na slovenskih cestah ugasne v krvi na mrzlem asfaltu letno povprečno 400 življenj, ob 5000 poškodovanih!

Kje so vzroki?

Veliko jih je: od slabih cest, vedno močnejših avtomobilov, do družbenega okolja.

Med vsemi pa je najpomembnejši **človek!**

- Morda premalo vemo in znamo?

- Morda smo brezbržni do tuje in svoje usode, takoj ko sedemo za volan?

Izobraževanje voznikov je postalo trgovina!

Žal v to trgovino vstopimo le **enkrat v življenju!**

Slab nakup pa kasneje na cesti **drago plačujemo!**

Čez noč je nastala poplava novih avto šol. V Sloveniji okrog 250, na Ravnah se jih drena kar šest. Resnici na ljubo ima le naša avto šola **AVTO MOTO pri AMD**

Ravne lastno opremljeno učilnico in sedež na Ravnah.

V lovu za kandidati je prevladala nelojalna konkurenca.

Kvaliteta, izkušnje, sodobna oprema in resno delo niso več vodilo in motiv pri **odločitvi**, katero avto šolo **izbrati!**

Mladi radi izbirajo bližnjico, **hitro in poceni brez obiskovanja predavanj!**

Reklamni triki ponujajo veliko, resnica je drugačna!

Poskušamo razumeti, če se tako odločajo mladi, še ne 18-letni bodoči vozniki, ker v njihovi zavesti **največkrat** še ni **strahu pred morijo na cesti!** Čudimo pa se, da **enako razmišlja** marsikateri oče ali mati, ko gre za odločitev, v kateri avto šoli in kako do prvih **izkušenj** in **nasvetov** na poti do voznškega izpita.

Odločitev je vaša!

Velja razmisliti, **ponujamo pomoč!**

Z vzgojo voznikov se ukvarjamo že več kot 40 let. Usposobili smo prek 10.000 dobrih voznikov. Trudimo se biti najboljši. **Bližnjice in trikov** ne poznamo.

Zavedamo se poslanstva, ki ga opravljamo, zato trdno vztrajamo pri temeljnih načelih: **učimo za življenje, ne le za izpit!**

Razmere na cestah zahtevajo le vsestranske, teoretično in praktično usposobljene, dobre in vzgojene voznike.

Takšni pa zagotovo prihajajo iz naše avto šole.

Vpisi v tečaj

Redni: ● **vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 16. uri.**

Izredni: ● **takoj, ko je prijavljenih pet ali več kandidatov.**

Prijave in informacije

V pisarni **AVTO MOTO** vsak dan od 7. do 14. ure, v ponedeljek in sredo do 17. ure in po telefonu 287-170.

Maj je bil v Mežiški dolini pravi mesec kulture. Začel se je z jutranjo prvomajsko budnico pihalnih orkestrrov na Ravnah in v okolici, na Prevaljah, v Mežici in Črni, nadaljeval pa s številnimi prireditvami, ki so se vrstile ves mesec.

3. 5. so se na Strojni s kulturno prireditvijo, na kateri so nastopili domačini (pevski zbor in igralci) in Šentanelski pavri, spomnili pesnika **Blaža Mavrela ob 20-letnici njegove smrti**.

4. 5. je založba Fužinar Ravne pri Riflu v Šentanelu predstavila knjigo Majde Senica - Vujanovič **Mavrica nad Šentanelom**. O knjigi in avtorici sta govorili mag. Andreja Čibron - Kodrin in prof. Mojca Potočnik, pesmi so brale članice KD Šentanel Sabina Kotnik, Renata Piko in Anka Plevnik ter avtorica, pel je trio Siničke iz Maribora, na klavir je igrala prof. Dragica Rakuša, na citre pa Mateja Kumprej.

Knjigo pesmi, ki izžarevajo ljubezen do domačega kraja in ljudi ter njihovih šeg in navad, izdajatelj priporočajo vsem, ki imajo radi Koroško. Ilustracije prof. Stanka Lodranta so prijetno dopolnile pesmi.

8. 5. so v Likovnem salonu na Ravnah odprli razstavo fotografij Maksa Dolinška **Zaustavljene podobe časa**. O razstavi in avtorju so govorili direktorica Koroškega muzeja mag. Karla Oder, kustos Marko Košan in župan Maks Večko. Pel je oktet TRO.

8., 14. in 22. 5. je na Ravnah potekala **likovna šola**, ki jo je vodil prof. Ervin Kralj iz Maribora.

9. 5. je bil v prevaljski cerkvi koncert **Ljubljanskih madrigalistov** pod vodstvom Matjaža Ščeka.

11. 5. so pri Riflu v Šentanelu počastili **občinski praznik** s kulturnim sporedom, v katerem so sodelovali domača folklorna skupina, Šentanelski pavri, Ljubljanski madrigalisti ter otroci in mladina s petjem in recitacijami.

11. 5. je gledališka skupina KUD Leše gostovala v Razborju z Malimi oglasi Rudija Mlinarja.

16. 5. so v Kotljah proslavili **90-letnico šole** s kulturnim sporedom, ki so ga pripravile učiteljice z učenci te štirirazredne podružnične šole. Izdali so tudi glasilo, v katerem učenci predstavljajo zgodovino šole.

*Direktor
Energetike
dipl. inž. Franc Rus
in najstarejši godbenik
Vili Naveršnik
sta odprla novi
Glasbeni dom*

9. 5. je v Mežici gledališka skupina Gimnazije Ravne uprizorila **Evo** - priredbo Dorstove drame Evgen.

10. 5. je bil v športni dvorani na Ravnah **koncert Pihalnega orkestra ravnanskih železarjev ob 95-letnici obstoja**. Na sporedu so bile tudi skladbe, ki jih bo orkester igral julija na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem.

10. 5. je bil v Strojnski Reki koncert domačega pevskega zbora, ki je naslednji dan nastopil še na Strojni.

16. 5. je bil na Prevaljah **26. letni koncert moškega zbora Vres**, ki ga vodi Almira Rogina.

17. 5. so na Ravnah s koncertom Pihalnega orkestra ravnanskih železarjev uradno **odprli novi Glasbeni dom**. Govorila sta župan Maks Večko in Franc Rus, predsednik gradbenega odbora. Plesala je folklorna skupina iz Šentanela.

18. 5. je bila na Poljani **osrednja proslava ob občinskem prazniku**. Igral je Pihalni orkester DPD

Svoboda Prevalje, pel otroški zbor OŠ Koroških jeklarjev pod vodstvom Suzane Makič, nastopala sta še trobentač Jure Gradišnik in recitatorka Špela Šavc, slavnostni govornik je bil župan Maks Večko.

20. 5. je bilo v Črni 32. medobčinsko srečanje otroških in mladinskih zborov iz Mežiške doline z naslovom **Naše pesmi naj donijo**.

21. 5. je oktet TRO nastopil na 3. muzejskem sejmu v Ljubljani.

21. in 22. 5. je bila v Črni 7. **revija pevskih zborov**, ki delujejo v šolah s prilagojenim programom in v zavodih za usposabljanje z naslovom **Zapojmo, zaplešimo, zaigrajmo**. Prvi dan se je tega vse-slovenskega srečanja udeležil tudi slovenski minister za kulturo Jožef Školč, ki je zatem obiskal še Dravograd, kjer so slovesno odprli novo knjižnico.

Revija v Črni pa je izzvenela nad vse pristržno, udeležilo se je kar 36 skupin, ki so prikazale, kaj se da z velikim trudom in ljubeznijo otrok ter njihovih vzgojiteljev naučiti, četudi so določene sposobnosti učencev manjše kot pri povprečni mladini.

22. 5. so Lešani prevalskim tekmovalcem za **bralno značko** uprizorili Male oglase Rudija Mlinarja.

22. 5. je v Kulturnem domu na Ravnah gostovalo SLG Celje. Dvakrat je uprizorilo komedijo Toneta Partljiča Gospa poslančeva.

23. 5. je ženski zbor **Karantanija pel jubilentom STO** na Rimskem vrelcu.

23. 5. zvečer je bil v Druženem domu na Prevaljah **letni koncert** mešanega in moškega zbora DU Prevalje. Nastopil je še plesni par Pavlinič.

23. in 24. 5. so si otroci od Črne do Raven lahko ogledali **lutkovno igrice Povodnjak in makov škrat**. Gostovalo je Mavrično gledališče Jane Stržinar iz Ljubljane.

24. 5. sta pihalna orkestra Rudnika Mežica in DPD Svoboda Prevalje sodelovala na tekmovanju slovenskih godb v 3. težavnostni stopnji v Sežani. Oba sta dobila **zlato listino** Zveze slovenskih godb pri ZKO Slovenije.

25. 5. je oktet TRO sodeloval na koncertu zborov iz Mislinjske doline v Šentjanžu pri Dravogradu.

30. 5. sta mešani in moški zbor DU Prevalje pela na društvenem občnem zboru na Prevaljah.

31. 5. je bil pri Riflu v Šentanelu koncert ženskega

NOVE KNJIGE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI

Huber, K.: Seidenmalerei. - Freiburg : Christophorus, 1996

Kenda, V.: Osnove mednarodnih ekonomskih odnosov. - Maribor : EPF, 1997

Kermauner, T.: Krščanstvo, civilna družba in slovenstvo. - Ljubljana : Salve, 1996

Kermauner, T.: Navzočnost božjega v slovenskem slikarstvu. - Celje : Mohorjeva družba, 1996

Kunzmann, P.: DTV atlas filozofije. - Ljubljana : DZS, 1997

Kuss, E.M.: Das grosse Buch der Seidenmalerei. - Augsburg : Augustus Verl., 1996

Lacroix, N.: Masaža. - Ljubljana : Pisanica, 1996

Langford, M.: Fotografija. - Ljubljana : Pisanica, 1996

Lekić, K.: Zdravje iz ljubezni. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1996

Lorencon, R.: Elektronski elementi in vezja. - Ljubljana : Studio Maya, 1996

Mahnič, V.: Programiranje v Oberonu. - Ljubljana : BI-TIM, 1996

Makarovič, J.: Evropske korenine slovenske ustvarjalnosti. - Maribor : Obzorja, 1997

Marinko, J.: Antična arhitektura. - Ljubljana : Družina, 1997

Martin, J.: The encyclopedia of coloured pencil techniques. - London : Headline, 1995

Mead, G.H.: Um, sebstvo, družba. - Ljubljana : Krtina, 1997

Mediji in volitve : Zbornik. - Ljubljana : Fakulteta za družbene vede, 1996

Merzlj, F.: Žagarstvo. - Ljubljana : Kmečki glas, 1996

Mrakar, G.: Meje, posestne in državne. - Nazarje : Epsi, 1996

Moatti, C.: Iskanje starega Rima. - Ljubljana : DZS, 1996

Motorno vozilo. - Ljubljana : Tehniška založba Slovenije, 1997

Noordhuis, K.T.: Garten : Das grosse Handbuch fürs ganze Jahr. - Erlangen : K.Mueller, 1996

Novo življenje po numerološki spremembi. - Ljubljana : Potencial, 1996

Plečnik, J.: Dunajske risbe (slikovno gradivo). - Ljubljana : Rokus, 1994

Položaj žensk v Sloveniji v devetdesetih. - Ljubljana : Vlada RS, Urad za žensko politiko, 1997

Rathbone, A.: Windows NT 4 za telebane. - Ljubljana : Pasadena, 1996

Reja drobne. - Ljubljana : Kmečki glas, 1996

Rutar, D.: Psihologija skozi psihoanalizo. - Ljubljana : Jutro, 1996

Simpson, I.: The encyclopedia of drawing techniques. - London : Headline, 1994

Temelji MBA : vrhunska dognanja najboljših ameriških univerzitetnih programov... - Ljubljana : Gospodarski vestnik, 1996

Thibodeau, G.A.: Anatomy & physiology. - St. Louis : Mosby, 1996

Toulet, E.: Kinematograf : izum stoletja. - Ljubljana : DZS, 1996

Ule, A.: Mali leksikon logike. - Ljubljana : Tehniška založba Slovenije, 1997

Uršič, D.: Inoviranje podjetja. - Maribor : Studio Linea, 1996

Verdet, J. P.: Nebo : red in nered. - Ljubljana : DZS, 1996

Verhoef-Verhallen, E.: Encyclopedia of dogs. - Lisse : Rebo Productions, 1996

Walsh, A. E.: Java za telebane. - Ljubljana : Pasadena, 1996

Izbor: Darja Molnar

zbora Manko Golar iz Gornje Radgone in Šentanelskih pavrov.

31. 5. je moški zbor Vres nastopil na srečanju **Koroška poje** v Slovenj Gradcu.

31. 5. je bil v Glasbenem domu na Ravnah **drugi koncert Hudournikov** - koroškega gibanja za ustvarjalnost mladih. Nastopili so dijaki in študenti - instrumentalisti, pesniki in baletna plesalka.

M. P.

ŠPORT

PLAVANJE Skupina dečkov in deklic Fužinarja je od 16. do 18. maja nastopila na mitingu v Neheim - Hustnu v Nemčiji in skupno osvojila kar 17 medalj, od tega 4 zlate, 8 srebrnih in 5 bronastih. Najuspešnejša zbiralka odličij je bila med deklicami Tanja Gologranc, ki je osvojila 8 medalj. Štiri je dobil Jernej Gigerl, po dve Uroš Valcl in Tonja Kos, eno pa Mojca Črešnar. Sočasno je skupina najmlajših plavalcev ravskega kluba sodelovala na mitingu v Zalaegerszegu na Madžarskem. V kategoriji dečkov si je Aleš Logar priplaval 2., Rok Oto 3. ter Aljaž Borko 3. in 4. mesto.

Na močnem mednarodnem mitingu na Dunaju, od 23. do 25. maja, kjer je nastopilo prek 400 plavalcev in plavalk iz desetih držav, je plavalka Fužinarja Lidija Breznikar potrdila normo za nastop na evropskih olimpijskih igrah mladih, ki bodo v Lisboni na Portugalskem. V disciplini 400 m mešano je dosegla odličen čas 5:09,72 in v absolutni kategoriji članic osvojila 5. mesto. Poleg tega je še dvakrat nastopila v A - finalu in obakrat osvojila sedmi mesti na 200 m mešano in 200 m prsno. Matjaž Čepelnik je bil šesti v velikem finalu na 100 m prsno, Miha Tisovnik pa je zmagal med kadeti na 200 m hrbtno.

ODBOJKA Ravenska odbojka je doživela nov velik uspeh v državnem merilu. Istega dne, 17. maja, ko so na finalnem tekmovanju državnega prvenstva osnovnošolskih ekip, ki je bilo na Ravnah in v Mežici, osvojili **1. mesto mladi odbojkarji z OŠ Koroških jeklarjev** pred OŠ Prežihovega Voranca, so si na zaključnem turnirju na Ravnah naslov državnega prvaka priigrali tudi mladinci Fužinarja. Med tremi finalisti so bili ravenki odbojkarji, ki jih vodi trener Adi Uraut, prepričljivo boljši od svojih tekmecev Salonita iz Kanala in Olimpije Brezovice. Po končanem turnirju so izbrali tri najboljše igralce, ki so bili deležni posebnih priznanj. Najboljši so bili: podajalec Goran Jelen, bloker David Slatinšek in napadalec Bogdan Kotnik (vsi Fužinar). **Naslov prvaka Slovenije so si priigrali: Jelen, Dirntiš, Kotnik, Janko, Verbič, Mori, Pušnik, Homan, Krpač, Slatinšek, Sobočan in Merkač.**

V Žužemberku je bil 31. maja finalni turnir starejših dečkov za državno prvenstvo. Naslov prvaka so si priigrali mladi odbojkarji Salonita iz Kanala, ki so v finalni igri premagali Fužinar s 3:1.

KARATE Karateisti ravskega kluba so 10. maja sodelovali na turnirju v Litiji in v disciplini kata osvojili pet prvih mest. V posamičnih nastopih so zmagali: Ron Škalič med malčki, Nuša Škalič med st. deklicami, Jani Krebs med st. dečki in Bojan Breznik med člani. Peto zmago so si karateisti Raven priborili v disciplini kata sinhronizirano (ekipno), kjer so zmagali pred tekmovalci Savinje Vojnik in Litije. Od ostalih karateistov ravskega kluba sta drugo mesto v svojih kategorijah osvojila Sladžana Marjanovič in Milenko Cvijetinovič, tretji pa je bil Lovro Hovnik.

KEGLJANJE V finalu članskega državnega prvenstva kegljaških dvojic, ki je bilo v maju za moške v Kranju in Medvodah ter za ženske na Jesenicah, sta odlični uvrstitvi dosegli dvojici koroških klubov. Na odlično 4. mesto sta se uvrstili kegljavki Balmica iz Slovenj Gradca Darinka Verhovnik in Bernarda Žvikart, deveta pa sta bila kegljača Fužinarja Alojz Strašek in Danilo Vovk.

NAMIZNI TENIS Prizadevni delavci Fužinarja Inter diskonta so tudi letos, ko mineva 50 let, odkar smo na Ravnah pričeli igrati z belo žogico, že tretjič pripravili odprto mednarodno prvenstvo Raven v namiznem tenisu. Turnir, ki je bil tokrat 24. maja v dvorani OŠ Prežihovega Voranca, je bil izjemno kakovosten, saj je nastopilo 45 igralcev in igralk iz Slovenije, Avstrije in Madžarske. Pričakovano sta prvi mesti osvojila tačas najboljša slovenska igralca, Gregor Komac, član Krke iz Novega mesta, in igralka ljubljanskega Kajuha Slovana Biljana Todorovič. Komac je v polfinalu ugnal Ravenčana Bojana Paviča, ki že vrsto let nastopa za ljubljansko Vesno, v finalu pa še klubskega soigralca Marjana Hribarja. V četrtfinale se je prebil tudi domačin Darko Jamšek, nekdanji odlični igralec Fužinarja, ki pa sedaj nastopa za avstrijski Wolfsberg. Vstop med štiri najboljše igralce na turnirju mu je preprečil madžarski igralec Tibor Szarka, ki je po zmagi nad Pavičem osvojil 3. mesto na turnirju.

Todorovičeva je v polfinalu zlahka odpravila Velenjčanko Steblovnikovo, sicer igralko Fužinarja Inter diskonta, v finalni igri pa je premagala še Madžarko Silvio Beck. Na izvrstno 3. mesto se je po zmagi nad Beckejevo uvrstila Karmen Steblovnik.

Dan pred turnirjem "Ravne 97" je bil tradicionalni dvoboj med ekipami ravskega kluba in Madžari iz Szombathelyja. Srečali sta se po dve moški in ena ženska ekipa, zmagali pa so domači igralci in igralk s skupnim rezultatom 17:10.

ATLETIKA Atleti KAK Ravne Zoran Planinšek in Mojca Vavče sta konec maja nastopila v slovenski mladinski reprezentanci, ki je sodelovala na troboju Italija, Nemčija in Slovenija v Bressanoni v Italiji. Planinšek je nastopil v teku na 800 m in osvojil 3. mesto z letošnjim najboljšim mladinskim rezultatom v Sloveniji - 1:55,11. Vavčeva je bila na 100 m peta.

Trije atleti ravskega kluba so pod vodstvom trenerja Uroša Verhovnika nastopili z reprezentanco Slovenije na pokalu Savaria v madžarskem Zalaegerszegu, kjer so poleg naše izbrane vrste tekmovali še atleti in atletinje iz Hrvaške, Madžarske in avstrijske Štajerske. Vsi trije so med svojimi vrstniki zmagali, tako Mojca Vavče v teku na 100 m, Zoran Planinšek na 400 m in Pavel Pori na 3000 m.

NOGOMET V I. in II. slovenski ligi je bilo prvenstvo sklenjeno 1. junija. Korotan si je z zmago v zadnjem, 36., krogu v Murski Soboti zagotovil

uvrstitev na odlično 6. mesto v ligi deseterice, naslov prvaka pa je pripadel Mariboru Braniku. Med drugoligaši so 1. mesto osvojili nogometaši SET Vevče pred Dravo s Ptuja in Dravograjčani.

V 1. nogometni ligi MNZ Maribor je bilo prvenstvo končano 7. junija. Prvo mesto in napredovanje v višjo ligo so si priigrali nogometaši Belle Viole iz Maribora pred Staršami in Peco iz Črne. Fužinar je osvojil 6. mesto.

LOKOSTRELSTVO Lokostrelsko društvo Koroške je 31. maja in 1. junija izvedlo ob Ivarčkem jezeru izbirno tekmovanje za nastop na evropskem prvenstvu in svetovnih igrah. V disciplini arrowhead je nastopilo 41 udeležencev iz vse Slovenije, doseženi pa so bili kar štirje novi državni rekordi. Od tekmovalcev ravskega društva je najboljšo uvrstitev dosegel Jože Ravnjak, ki je bil v compound slogu med člani drugi. Samo Šteharik je osvojil 7., Marko Jamnik pa 16. mesto. Med mladinci je v prostem slogu zmagal Ravenčan Matjaž Škafar.

Ivo Mlakar

PLEZALNI TABOR NA VELEBITU (VELINAC IN PAKLENICA)

Alpinisti z Raven na Koroškem smo v času od 26. aprila do 3. maja izvedli tabor na hrvaškem Velebitu. Prvotni cilj je bilo pogorje Dabri, vendar smo ga zaradi snega, ki nam je onemogočil nadaljevanje poti, spremenili. Pet se nas je odločilo, da se utaborimo bolj stran od civilizacije, in sicer na bližnjem travniku, pri gospodu Budaku pod goro Velinac (965 m) nad mestom Karlobag, medtem ko sta Edi Motaln in Edi Krebs odšla naprej v Paklenico.

Drugih težav na samem taboru, razen enega dneva dežja in enega dneva burje, ki nam je povzročila precej nevšečnosti, saj nam je zlomilo dva šotora, ni bilo.

S Stankom Mihevom sva preplezala nekaj novih, prvenstvenih smeri, in sicer MIŠINO (V-, IV+ / I - II, 170 m), DAVOV GREBEN (IV, A₀ / II - III, 270 m), MEDVEDOVO (V+, IV / II - III, 110 m), ime je dobila po medvedu, ki sva ga videla pri dostopu do stene, VETRNI GREBEN (II - III, 110 m), splezan je bil v burji, PATRONO (IV+ / II - III, 110 m) in še eno, ki je trenutno brez imena in je ocenjena z II - III, 110 m.

Plezala sta tudi Andrej Špiler in Zdravko Mežnare. Njuna vzpona sta JEGLIČ (IV, III, 110 m) in POSKOČNA (IV+ / III, 110 m); pri slednjem jima je pomagal nekdanji alpinist in vendarle še alpinist po srcu in duši, Branko Verbole, ki je po dvajsetih letih ponovno prijel za skalo.

V drugem delu tabora sta Edi Krebs in Edi Motaln, ki sta se utaborila v Paklenici, meki plezalcev, opravila šest klasičnih pakleniških vzponov: MOSORAŠKO (V+, 300 m), VELEBITAŠKO (V+, A₀, 350 m), KARABORE (VI-, 150 m), ŠALEŠKO

MILAN PAVIČ

V soboto, 31. maja 1997, je bilo na pokopališču Barbara poslednje slovo od 61-letnega Milana Paviča, uglednega koroškega športnika z dušo in srcem, ki je vse življenje posvetil rokometu. Bil je odličen igralec, eden najboljših rokometnih sodnikov v Sloveniji, kasneje trener in nazadnje domala dve desetletji predsednik RK Fužinar. Z njegovim prizadevnim delom so povezani vsi uspehi ravskega rokometarja, vzgojil je številne generacije igralcev in igralk. Tudi ko je bilo najtežje, je prav Pavič s svojo prirojeno sposobnostjo obdržal "pokonci" klub in omogočil nadaljnje delo mlajšim ljubiteljem rokometarja.

Delo Milana Paviča ostaja zgled mnogim športnim delavcem na Koroškem, saj je njegova dolgoletna dejavnost pri rokometu zapustila nepozabne sledi.

(V, 200 m), PISMO - GLAVA (IV+, 100 m) in ZGREŠENO (V, A₀, 100 m).

Udeleženci obeh taborov smo se domov vrnili v soboto, 3. maja, in tako uspešno zaključili prvomajsko plezanje.

Matjaž Šerkezi

KADROVSKA GIBANJA

Konec aprila je bilo v železarskih družbah, naslednicah Železarne Ravne, zaposlenih 3983 delavcev.

V zasebnih podjetjih, ki so vključena v prikaz kadrovskih gibanj, je aprila delalo 316 ljudi.

DRUŽBA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

METAL	1828
RAVNE	1207
ŠTORE	621
JEKLOLIVARNA	338
STROJI IN	
TEHNOLOŠKA OPREMA	944
NOŽI	188
ARMATURE MUTA	202
STANOVANJSKO PODJETJE	21
LOGISTIČNI CENTER	325
ZIP	27
ENERGETIKA RAVNE	110
TRANSKOR	63
SERPA	120
VOGARD	82
EUREST	51

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

Aprila je delovno razmerje sklenilo 81 delavcev: 77 jih je bilo prerazporejenih znotraj koncerna, 4 pa so delovno razmerje sklenili na novo - od tega po 2 za določen čas oziroma za čas pripravništva.

Število zaposlenih se je najbolj povečalo v Logističnem centru (za 76). V Armaturah so zaposlili 2 delavca, v Metalu, Jeklolivarni in STO pa po 1.

V zasebnih družbah, ki so vključene v prikaz kadrovskih gibanj, aprila niso zaposlili nobenega novega delavca.

Prekinitev delovnega razmerja

Število delavcev, ki so aprila prekinili delovno razmerje, se je povzpelo na 91. Najpogostejši vzroki so bili: razporeditev znotraj koncerna (76), invalidska upokojitev (8), sporazumna prekinitev delovnega razmerja (3) in potek delovnega razmerja za določen čas (2). Od dveh delavcev, ki sta postala trajna presežka, se je eden že samozaposlil, drugi pa je sedaj brezposeln.

Po številu prekinjenih delovnih razmerij prednjačita STO (45) in Jeklolivarna (36), sledijo pa Logistični center (6), Metal (2), Noži (1) in Energetika (1).

Od zasebnih podjetij se je število zaposlenih zmanjšalo le v Serpi, kjer je enemu delavcu potekla zaposlitev za določen čas.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o.
in kadrovskih oddelkov podjetij sestavila A. Č.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Kot ste opazili, je tokratni Fužinar debelejši za štiri strani. V uredništvu namreč za konec julija in začetek avgusta načrtujemo kolektivni dopust (podobno kot v proizvodnih družbah), zato glasilo avgusta ne bo izšlo. Izšle pa bodo Novice. Obseg izpadle številke smo oziroma bomo razporedili med junijsko in julijsko številko, ki bo dvojna in zato še zajetnejša. Branja torej ne bo manj. Že v preteklosti je v poletnih mesecih izhajala dvojna številka Informativnega fužinarja, tovrstno prakso pa smo ponovili že lani, zato menimo, da boste bralci našo odločitev tudi letos sprejeli z razumevanjem.

ZAHVALI

Ob izgubi našega ljubega moža in očeta

Pepija Gradišnika

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem, prijateljem, znancem in drugim za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in gmotno pomoč.

Hvala gospodu kaplanu za lepo opravljen obred, gospodu Primožiču za poslovilni govor, pevcem za odpete pesmi in godbenikom za odigrane melodije ter vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala!

Gradišnikovi

Ob izgubi dragega moža, očeta, deda in pradedu

Antona Vušnika - Rastka

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Posebna zahvala gre g. županu Večku za poslovilne besede, Krajevnima odboroma ZZB NOV Ravne in Prevalje, pevskega zboru DU Prevalje, prevaljskim godbenikom, predstavnikom STO Ravne, Transkorja in Iverke Otiški vrh za izkazano pozornost spominu na pokojnega.

Iskrena hvala tudi zdravstvenemu osebju, posebej dr. Koželjevi in sestri Darinki, ki sta storili vse, da bi ga čim dlje ohranili med nami.

Žena Marjeta, sinova Ivan in Anton z družinama

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. **Uredništvo:** glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron - Kodrin, novinarka in lektorica prof. Mojca Potočnik, tehnična urednica Jelka Jamšek. Objavljene fotografije je prispevalo uredništvo. **Tel.:** 0602 21 - 131, urednica 6305, tajništvo 6753, novinarka 6304. **Tisk:** ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem.

Glasilo se po mnenju Ministrstva za informiranje (št. 23/128 - 92) šteje med proizvode, za katere se plačuje davček od prometa proizvodov po stopnji 5 %.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 25

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 24 - REŠITEV VODORAVNO:
VELIKI TRAVEN, IVANA KOBILCA, SAMOVAR, DA, ESER, DAKAR,
POLIR, OR, NO, TRATNIK, VITO, UT, ARAGONIT, JOTA, KNUTA,
GESTA, SK, AS, AORTA, KLIENT, RN, IN, RE, IDO.

IZŽREBANI REŠEVALCI, ki dobijo komplet knjig **ŽIVLJENJE IN DELO DR. FRANCA SUŠNIKA** (avtorja Toneta Sušnika) in **KOROŠKI ZAPISI** (avtorja dr. Franca Sušnika), so: ● **FRANC JESENEK**, SŽ-METAL RAVNE, d. o. o. ● **OTO KRIČEJ**, ENERGETIKA RAVNE, d. o. o. ● **ANA ŽAGAR**, SŽ-STROJI IN TEHNOLOŠKA OPREMA RAVNE, d. o. o.

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 25: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno 1. 7. 1997 na naslov: **FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška 14, Ravne na Koroškem.** Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

	PRASKA, RIS	ZIDAK	NAJEMNI VOJAK (STARO)	AVT. OZNAKA NIZOZEM- SKE	V FIZIKI DELEC Z ELEKT. NABOJEM	MESTO V DALMA- CIJI	IKO	ZVAR	PRAVO- SLAVNA PODOBA	SLA	OSEBNI ZAIMEK	
JUNIJ			Ž				ALKO- HOLNA PIJAČA IZ GROZDJA					TONE NOVAK
RIMSKI BOG LEPOTE			O				SREDO- ZEMSKA RASTLINA OZEK PAS BLAGA					
ZELIŠČE, ZELENA RASTLINA			L	DUŠIK EDVARD	N	I	T	R	O	G	E	N
MOZO- LJAVOST			N		NOVA REVILJA NORDJ- SKA BO- ŽANSTVA			NOBELIJ POL- SVILENA TKANINA			ORGAN VIDA	INDUS- TRIJSKA RASTLINA
VERDIJE- VA OPERA			I			MESTO V INDIJI REKA V AZIJI						
IF	KOVINA	Ž. IME (ROZKA) ČLOVEKU PODOBNA ŽIVAL	R						GLAVNO MESTO GRČLJE	KURENT ANDREJ SOLMIZ. ZLOG		
MOLIB- DEN			PRIPAD- NIK ILIROV	VEZNIK KARDELJ EDVARD			OSTANEK KART PASMA, PLEME					
EPSKI PESNIK					ČEVLJAR- SKA NIT PERJE PRI REPI						OČE	PROSTOR V CERKVI
MOŠKO IME (TIL)						DALMAT. ŽENSKO IME 18. IN 13. ČRKA				ANDREJ KOKALJ		
SLOV. PIANIST BERTON- CELJ				UMET- NOST, SPRET- NOST				ATLANT- SKA VOJA- ŠKA ORGA- NIZACIJA				
RIMSKI HŠNI BOG				POD				DRŽAVNA BLAGAJNA				

Sreča bo tokrat med reševalce križanke razdelila tri drobne knjižice
- **ROMARKE - Francija Šalija**. Avtor, urednik Dolenjske založbe iz Novega mesta,
v tej pesniški zbirki opeva tudi Uršljo goro in Brdinje. Sicer pa si lahko oceno Šalijevih
pesmi (in kipov) preberete v novi številki Koroškega fužinarja.

IME IN PRIIMEK PODJETJE OZ. NASLOV